

SUOMEN AMPUMAHIIHTOLIITTO
FINNISH BIATHLON FEDERATION

ANTIDOPINGOHJELMA

2020

Hyväksytty SAhL:n hallituksen kokouksessa 14.03.2020

LAATINUT:

Marko Laaksonen / Jouni Kinnunen

PÄIVITTÄNYT:

Jouni Kinnunen

Sisällys

1. JOHDANTO.....	3
2. ANTIDOPINGOHJELMAN ARVOPERUSTA.....	3
3. SITOUTUMINEN SÄÄNNÖSTÖIHIN	3
4. TAVOITTEET	4
5. ORGANISAATIO JA VASTUUALUEET.....	4
6. ANTIDOPINGOHJELMAN KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEET.....	4
6.1 Koulutus.....	4
6.2 Tiedotus ja viestintä.....	5
6.3 Dopingpykälät sopimuksissa ja lajisäännöissä.....	5
6.3.1 Olympiakomitean tuen piiriin kuuluvien urheilijoiden valmentautumissopimusten dopingia koskevat pykälät.....	5
6.3.2 Muut valmennusryhmiin ja edustusjoukkueisiin kuuluvat urheilijat	6
6.3.3 Valmentajien työsopimusten dopingpykälät.....	6
6.3.4 Muiden SAHL:n toimihenkilöiden dopingpykälät	6
6.3.5 Yhteistyösopimusten dopingpykälät	7
6.3.6 SAHL:n lajisäännöt	7
7. ANTIDOPINGOHJELMAN SEURANTA, KEHITTÄMINEN JA RESURSSIT	7
8. DOPINGVALVONTA.....	7
8.1 Kutsuminen dopingtestiin	7
8.2 Testituloksen toimittaminen ja mahdolliset toimenpiteet	8
8.3 Kilpailunjärjestäjän velvoitteet.....	8
8.4 Liiton velvoitteet.....	8
9. DOPINGRIKKEET JA SEURAAMUSKÄYTÄNTÖ.....	9
9.1 Dopingrikkomukset.....	9
9.2 Seuraamukset.....	9
10. ERIVAPAUDET	10
11. MENETTELYTAPAOHJE DOPINGRIKKOMUSEPÄILYSSÄ	10
12. SAHL:N TOIMINTA JA VIESTINTÄ POIKKEUSTILANTEESSA.....	10
12. ANTIDOPING-INFOA	12

1. JOHDANTO

Tämän antidopingohjelman tavoitteena on kasvattaa antidopingtyön osuutta kaikessa liiton toiminnassa: niin urheilijoiden valmentautumisessa kuin uusien valmentajien ja ohjaajien sekä johtohenkilöiden koulutuksessa. SAHL katsoo tärkeäksi asiaksi myös tiedottaa kattavasti antidopingasioista koko ampumahiihtoväelle Suomessa.

Tässä SAHL:n antidopingohjelmassa esitetään kaikki ne pelisäännöt, jotka sitovat SAHL:n toimintaan kuuluvia henkilöitä (muun muassa urheilijoita, valmentajia, kouluttajia, johtohenkilöitä). Lisäksi tästä antidopingohjelmasta löytyy tietoa dopingtestauksesta, rangaistuksista, erivapauksista sekä tiedottamiseen liittyvistä asioista. Tämän antidopingohjelman laatimisvastuu on ollut antidopingohjelman vastuuhenkilöllä, ja ohjelma on laadittu noudattaen Suomen Antidopingtoimikunnan (ADT – myöhemmin Suomen urheilun eettinen keskus SUEK) vuoden 2015 kriteeristöä lajiliittojen antidopingohjelmille. Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEKin kommentit on huomioitu ohjelman päivityksessä. Ohjelma on hyväksytty SAHL:n hallituksen kokouksessa 14.3.2020.

On hyvä muistaa, että doping on vastoin urheilun perusperiaatteita ja lääketieteellistä etiikkaa. Se on myös vastoin urheilun Fair Play – henkeä, ja vaarantaa urheilijan terveyden.

2. ANTIDOPINGOHJELMAN ARVOPERUSTA

SAHL:n antidopingohjelma perustuu terveeseen ja puhtaaseen urheilun sekä reilun pelin periaatteisiin, jotka ovat tärkeässä roolissa myös SAHL:n nuorisotyössä. Vastuullisuus ja rehti voiton tahto ovat SAHL:n arvoja ja antidopingohjelman kantavia voimia. SAHL pyrkii korostamaan kaikessa toiminnassaan eettisesti ja moraalisesti kestäviä elämänarvoja ja vastustaa kaikkea dopingin käyttöä. SAHL pyrkii toiminnallaan ehkäisemään dopingin käyttöön liittyviä epäselvyyksiä ja väärinymmärryksiä sekä pitämään Suomessa lajin puhtaana dopingista. Lisäksi yhteistyö antidopingtyötä tekevien tahojen kanssa helpottaa ja tehostaa SAHL:n omia toimenpiteitä.

3. SITOUTUMINEN SÄÄNNÖSTÖIHIN

SAHL sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä, joka on yhdenmukainen Maailman antidopingsäännösten kanssa sekä kansainvälisen lajiliittonsa IBU:n ja Kansainvälisen olympiakomitean antidopingsääntöjä. Kansainvälisen lajiliiton säännöt ovat juridisesti urheilijoita sitovia ja urheilijoiden tulee olla selvillä heitä koskevista säännöistä. Dopingvalvonnan tarkoituksena on estää terveydelle vaarallisten ja/tai suorituskykyä parantavien aineiden ja menetelmien käyttö ja käyttöä edistävä toiminta, turvata urheilijoiden oikeus reiluun ja puhtaaseen kilpailuun, puolustaa tulevaisuuden urheilun oikeudenmukaisuutta ja luotettavuutta sekä kunnioittaa niin urheilun kuin lääketieteenkin etiikkaa. Dopingtestejä suoritetaan kiellettyjen aineiden ja/tai menetelmien käytön toteamiseksi ja dopingrikkomukseen syyllistyneiden urheilijoiden säännösten mukaiseksi rankaisemiseksi. Suomen antidopingsäännösten perusteella dopingvalvonnan piiriin kuuluvat henkilöt, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilutoimintaan. Tällaisiksi henkilöiksi luetaan mm. kilpailulisenssin lunastaneet tai urheiluseuroihin ja lajiliittojen jäsenjärjestöihin kuuluvat henkilöt. Pääasiassa testaustoiminta keskittyy eri lajien huippu-urheilijoihin.

4. TAVOITTEET

SAHL:n antidopingohjelman tavoitteet ovat seuraavat:

1. Edistää terveitä elämäntapoja urheilussa ja toteuttaa urheilun ja lääketieteen eettisiä tavoitteita
2. Pyrkiä turvaamaan urheilijoiden, toimitsijoiden ja yleisön oikeuksia reiluun ja puhtaaseen urheiluun ja kilpailuun
3. Ennaltaehkäistä dopingrikkomuksia tiedotuksen ja koulutuksen avulla
4. Määritellä SAHL:n organisaatioon kuuluvien henkilöiden ja tahojen vastualueet ja tehtävät antidopingiin liittyen
5. Määritellä ne toimenpiteet, joilla lajin parissa toimivien urheilijoiden, valmentajien ja lääkäreiden sekä luottamus- ja toimihenkilöiden asiantuntemus dopingin suhteen päivittyy säännöllisesti ja kattavasti
6. Vaikuttaa lajin antidopingtyön ja – valvonnan kehitykseen niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin
7. Pitää ampumahiihtourheilu puhtaana dopingista

5. ORGANISAATIO JA VASTUUALUEET

SAHL:n antidopingtoiminnan päävastuu on sen hallituksella. Hallitus vastaa siitä, että SAHL:n työntekijöiden työsopimuksissa sekä SAHL:n tekemissä yhteistyösopimuksissa on niin sanottu antidoping -pykälä (ks. kohta 6.3.6). Lisäksi toiminnanjohtaja vastaa siitä, että valmennusryhmiin kuuluvien urheilijoiden valmentautumissopimuksissa on antidoping-pykälä. Huippu-urheiluun (SAHL:n valmennusryhmät) liittyvästä antidopingtoiminnasta vastaa valmennusvaliokunta. Nuorisourheiluun (alueryhmät) liittyvästä antidopingtoiminnasta vastaa seuratoimintavaliokunta. Käytännön toimista vastaavat ryhmien vastuuvallmentajat. Ohjaaja- ja valmentajakoulutukseen liittyvistä antidopingtoimista vastaavat asianomaiset kouluttajat ja valiokunnat. Antidopingaiheisesta viestinnästä ja ohjelman ajan tasalla pitämisestä vastaa lajipäällikkö antidopingohjelman vastuuhenkilönä. Antidopingohjelman hyväksyy SAHL:n hallitus.

6. ANTIDOPINGOHJELMAN KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEET

SAHL:n antidopingohjelma on tarkoitettu ampumahiihdon parissa toimivien urheilijoiden, heidän tukihenkilöiden, valmentajien sekä muiden SAHL:n toimihenkilöiden käyttöön. Ohjelman toteuttamisesta ja seurannasta vastaa lajipäällikkö, joka raportoi toiminnasta 2 kertaa vuodessa SAHL:n hallitukselle. Vaikuttamisen pääkohteet ovat SAHL:n alaisuudessa toimiva valmennusjohto (kaikkien ryhmien valmentajat), lääkintä-/huoltohenkilöstö, valmennusryhmien urheilijat sekä ohjaaja- ja valmentajakoulutukseen osallistuvat seuravallmentajat/ohjaajat.

6.1 Koulutus

SAHL:n ohjaaja- ja valmentajakoulutusmateriaaliin sisällytetään omat osionsa antidopingasioista yhteistyössä SUEKin kanssa. Ohjaaja- ja valmennuskoulutuksessa pääpainotus on päihde- ja

antidopingkoulutuksissa. Kaikille ohjaaja- ja valmentajakoulutukseen osallistuville henkilöille jaetaan Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa-pikaopas sekä korostetaan kaikessa toiminnassa eettisesti ja moraalisesti kestäviä elämänarvoja. Lajipäällikkö antidopingohjelman vastuuhenkilönä huolehtii yhdessä koulutuksesta vastaavan valmennusvaliokunnan kanssa siitä, että antidopingkoulutus huomioidaan koulutusmateriaalissa. Lisäksi vastaavat kouluttajat vastaavat siitä, mistä ja miten aiheeseen liittyvää lisätietoa voi saada (ks. kohta 12). Valmentajakoulutuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös SUEKin kouluttajia.

Liiton valmennusryhmiin kuuluville urheilijoille annetaan ryhmän vastuuvallmentajan johdolla antidopingtietoutta, antidopingkoulutus tilataan SUEKin kouluttajalta vuosittain. Lisäksi kaikille SAHL:n valmennusryhmiin kuuluville urheilijoille toimitetaan SAHL:n antidopingohjeisto sekä SUEKin Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa-pikaopas. Olympiakomitean tuen piiriin ja/tai muuten testauspooliin kuuluvat urheilijat sitoutuvat poolin sääntöihin ja siihen liittyvien tietojen päivittämiseen.

Liiton johto- ja toimihenkilöille jaetaan SUEKin Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa-pikaopas. Lisäksi heille toimitetaan ja heidät perehdytetään SAHL:n antidopingohjelmaan.

6.2 Tiedotus ja viestintä

SAHL tehostaa ehkäisevää antidopingtiedotusta. SAHL julkaisee SUEKin tiedotteita, sekä tiedottaa omien [www-sivujensa \(www.biathlon.fi\)](http://www.biathlon.fi), uutiskirjeen ja sähköpostin välityksellä voimassaolevista antidopingsäännöistä, säännösten muutoksista sekä muusta mahdollisesta antidopinginformaatiosta. SAHL:n antidopingohjelma on esillä liiton sekä SUEKin [www-sivuilla](http://www.sueki.fi). Antidopingmateriaalia jaetaan mahdollisuuksien mukaan SAHL:n tapahtumissa. Antidopingtiedotuksesta vastaa lajipäällikkö antidopingohjelman vastuuhenkilönä.

6.3 Dopingpykälät sopimuksissa ja lajisäännöissä

SAHL:n valmennusryhmiin kuuluvien urheilijoiden ja edustusjoukkueurheilijoiden (liiton ryhmien ulkopuolelta edustusjoukkueisiin valittavat urheilijat) valmentautumissopimukseen, toimihenkilöiden työsopimukseen sekä yhteistyösopimukseen sisällytetään antidopingpykälä. Nämä pykälät tarkistetaan vuosittain ja pidetään ajanmukaisina.

6.3.1 Olympiakomitean tuen piiriin kuuluvien urheilijoiden valmentautumissopimusten dopingia koskevat pykälät

- Olympiakomitea antaa omat ja SUEKin urheilijaa koskevat säännöt, rekisteriselosteet, sopimukset ja muut tarvittavat asiakirjat urheilijan käyttöön.
- SAHL antaa sopimuksen teon yhteydessä urheilijan henkilökohtaiseen käyttöön kansainvälisen ampumahiihtoliiton (IBU) ja SAHL:n kilpailusäännöt ja antidopingsäännöt. SAHL sitoutuu tiedottamaan urheilijalle kaikista sopimuskauden aikaisista muutoksista ko. sääntöihin/säännöstöihin.
- Urheilija sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaan Suomen antidopingsäännöstöä, Kansainvälisen olympiakomitean (KOK) sekä IBU:n ja SAHL:n antidopingsäännöstöjä. Urheilija sitoutuu noudattamaan IBU:n lajisääntöjä sekä niihin liittyviä kurinpitomääräyksiä.
- Testauspooliin valittu urheilija sitoutuu ilmoittamaan olinpaikkatietonsa SUEKin, IBU:n tai KOK:n ohjeistuksen mukaisesti.

- Urheilijalla, SAhL:lla ja Olympiakomitealla on oikeus purkaa sopimus joko kokonaan tai toistaiseksi, jos urheilija lopettaa pysyvästi valmentautumisen, tai jos yksi osapuolista olennaisesti rikkoo sopimusta. Sopimusrikkomuksia ovat esimerkiksi dopingrikkomukset, oman vakuutusturvan hoidon laiminlyönti tai taloudellisten velvoitteiden rikkominen.
- Urheilija sitoutuu palauttamaan takaisin Opetusministeriölle, SAhL:lle tai Olympiakomitealle hänelle sopimuskaudella maksetut urheilija-apurahat ja henkilökohtaiset valmennustuet, jos urheilijaa rankaistään dopingrikkomuksesta.
- Tätä sopimusta koskevat riidat ratkaistaan ensisijaisesti SAhL:n tai Olympiakomitean sääntöjen määräämällä tavalla. Osapuolilla on myös mahdollisuus vedota urheilun oikeusturvalautakuntaan.

6.3.2 Muut valmennusryhmiin ja edustusjoukkueisiin kuuluvat urheilijat

- SAhL antaa sopimuksen teon yhteydessä urheilijan henkilökohtaiseen käyttöön IBU:n ja SAhL:n kilpailusäännöt ja antidopingsäännöt. SAhL sitoutuu tiedottamaan urheilijalle kaikista sopimuskauden aikaisista muutoksista ko. sääntöihin.
- Urheilija sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä, KOK:n sekä IBU:n ja SAhL:n antidopingsäännöstöjä. Urheilija sitoutuu noudattamaan IBU:n lajisääntöjä ja sekä niihin liittyviä kurinpitomääräyksiä.
- Testauspooliin valittu urheilija sitoutuu ilmoittamaan olinpaikkatietonsa SUEKin, IBU:n tai KOK:n ohjeistuksen mukaisesti.
- Urheilijalla, SAhL:lla ja Olympiakomitealla on oikeus purkaa sopimus joko kokonaan tai toistaiseksi, jos urheilija lopettaa pysyvästi valmentautumisen, tai jos yksi osapuolista olennaisesti rikkoo sopimusta. Sopimusrikkomuksia ovat esimerkiksi dopingrikkomukset tai taloudellisten velvoitteiden rikkominen.
- Tätä sopimusta koskevat riidat ratkaistaan ensisijaisesti SAhL:n tai Olympiakomitean sääntöjen määräämällä tavalla. Osapuolilla on myös mahdollisuus vedota urheilun oikeusturvalautakuntaan.

6.3.3 Valmentajien työsopimusten dopingpykälät

Yllämainituissa tehtävissä työntekijä sitoutuu noudattamaan SAhL:n sääntöjä sekä noudattamaan voimassaolevia urheilun eettisiä- ja antidopingsääntöjä sekä SAhL:n antidopingohjelmaa.

Suomen Ampumahiihtoliiton työntekijä on velvollinen informoimaan välittömästi lähintä esimiestään ja esimiestään havaitessaan mahdollisia SAhL:n urheilijoiden tai joukkueen jäsenten dopingrikkomuksia.

Suomen Ampumahiihtoliiton työntekijä sitoutuu olemaan harrastamatta vedonlyöntiä tai muutenkaan osallistumaan kilpailumanipulaatioon valmentamaansa joukkuetta tai urheilijoita tai muita Suomen maajoukkueita tai urheilijoita koskevista kilpailutapahtumista.

6.3.4 Muiden SAhL:n toimihenkilöiden dopingpykälät

Suomen Ampumahiihtoliiton (työntekijä) sitoutuu noudattamaan voimassaolevia urheilun eettisiä- ja antidopingsääntöjä sekä SAhL:n antidopingohjelmaa.

Suomen Ampumahiihtoliiton (työntekijä) sitoutuu olemaan harrastamatta vedonlyöntiä tai muutenkaan osallistumaan kilpailumanipulaatioon huoltamaansa joukkuetta tai urheilijoita tai muita Suomen maajoukkueita tai urheilijoita koskevista kilpailutapahtumista.

Suomen Ampumahiihtoliiton (työntekijä) on velvollinen informoimaan välittömästi lähintä esimiestään ja esimiestään havaitessaan mahdollisia SAHL:n urheilijoiden tai joukkueen jäsenten dopingrikkomuksia.

6.3.5 Yhteistyösopimusten dopingpykälät

Tämän sopimuksen piirissä olevat urheilijat, valmentajat ja joukkueen jäsenet sitoutuvat noudattamaan SUEKin suosituksia (mm. antidopingiin liittyen). Mikäli tämän sopimuksen piirissä olevaa henkilöä epäillään SUEKin suositusten rikkomisesta ja/tai dopingrikkomuksesta eikä ko. henkilöä vapauteta 3 kk kuluessa syytteiden esittämisestä, on Yrityksellä oikeus irtisanoa tämä sopimus päättymään välittömästi.

6.3.6 SAHL:n lajisäännöt

SAHL:n lajisäännöissä doping on huomioitu seuraavasti:

”8.6 SAHL:n henkilökohtaisen kilpailuluvan omaava urheilija sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen Antidopingsäännöstöä ja kansainvälisen lajiliiton (IBU) dopingsäännöstöjä. Seuraamuksena dopingrikkomuksesta voi olla urheilun toimintakielto, kilpailutulosten hylkääminen ja mitaleiden, pisteiden ja palkintojen menetys tai varoitus. Tarkemmin seuraamuksista määritellään Suomen antidopingsäännöstön kohdassa 10.”

”9.1 Urheilijoiden tausta- ja tukijoukot (esim. valmentajat, huoltohenkilöt ja seurajohtajat) sitoutuvat toimimaan urheilun eettisten periaatteiden mukaisesti eivätkä syyllisty epäurheilijamaiseen toimintaan sekä samalla sitoutuvat noudattamaan SAHL:n kilpailutoimintaa ohjaavia sääntöjä ja niihin liittyviä kurinpitomääräyksiä.”

7. ANTIDOPINGOHJELMAN SEURANTA, KEHITTÄMINEN JA RESURSSIT

SAHL:n antidopingohjelmaa päivitetään tarvittaessa. Sen kehittämistyössä ja tarkentamisessa pyritään käyttämään kokemuksia myös muista lajiliitoista sekä luonnollisesti SUEKista ja eri asiantuntijoilta. Ohjelman päivityksestä vastaa Lajipäällikkö.

Antidopingohjelman toimenpiteet kirjataan vuosittain Ampumahiihtoliiton toimintasuunnitelmaan, ja toimenpiteiden toteutus kirjataan toimintakertomukseen.

8. DOPINGVALVONTA

8.1 Kutsuminen dopingtestiin

Urheilijalle suoritetaan dopingtestejä sekä kilpailujen yhteydessä että niiden ulkopuolella. Urheilija voidaan siis kutsua dopingtestiin periaatteessa missä tahansa, kotimaassa tai ulkomailla, ja milloin tahansa. Tavallisimmin testit suoritetaan yllätystesteinä kilpailujen ja harjoitustilanteiden yhteydessä, jolloin

urheilijan tulee saapua testiin testaajan antamien ohjeiden mukaisesti. Yllätystestejä voidaan tehdä myös urheilijan koti- tai muussa majoitusosoitteessa. Dopingtestejä tekevät urheilijoille Suomessa SUEK, Maailman Antidopingtoimisto WADA ja kansainväliset lajiliitot. Myös kansalliset lajiliitot voivat tilata testejä SUEKilta. Suomalaisia urheilijoita voi ulkomailla testata lisäksi kyseisen maan kansallinen antidopingorganisaatio.

SUEK noudattaa testaustoiminnassaan WADA:n Kansainvälistä testaus- ja tutkintastandardia.

8.2 Testituloksen toimittaminen ja mahdolliset toimenpiteet

Negatiivisesta testituloksesta ei yleensä anneta ilmoitusta. Jos testitulos on positiivinen, SUEK selvittää mahdolliset voimassa olevat tai jälkikäteen myönnettävissä olevat erivapaudet positiivisen tuloksen aiheuttaneelle aineelle kyseisen urheilijan kohdalla. SUEK selvittää myös, onko positiivinen tulos voinut johtua Kansainvälisistä testaus- ja tutkintastandardeista poikkeamisesta.

Mikäli erivapautta tai perusteita sen myöntämiseen jälkikäteen ei ole, SUEK lähettää urheilijalle selvityspyynnön. Tieto välitetään myös SAHL:lle, Valvontalautakunnalle sekä mahdollisille muille antidopingsäännösten määräämille tahoille.

Positiivisen testituloksen ilmettyä on urheilijalla, SAHL:lla ja SUEK:lla mahdollisuus pyytää selvityspyynnön määrääjassa B-näytteen analysointia kirjallisesti tai muuten todisteellisesti. Ellei pyyntöä suoriteta, katsotaan oikeudesta B-näytteen analysointiin luovutun.

Selvitys on annettava 7 vuorokauden kuluessa selvityspyynnön saamisesta, tai mikäli B-näytteen analyysiä on pyydetty, 7 vuorokauden kuluessa B-näytteen tuloksen tiedoksiannosta.

Dopingrikkomus ei ole dopingtapaus, ennen kuin SUEK:n Antidopingasioiden valvontalautakunta sekä SAHL ovat käsitelleet tapauksen ja tehneet päätöksen. Tapaus on pidettävä luottamuksellisena lopulliseen päätökseen asti.

Antidopingasioiden valvontalautakunta päättää, onko urheilijan tai muun henkilön toimintaa pidettävä dopingrikkomuksena. Mikäli on, se antaa suosituksensa seuraamuksesta. Lajiliiton velvollisuus on päättää seuraamuksesta ja tiedottaa julkisesti rikkomuksesta ja siitä määrätystä seuraamuksesta.

8.3 Kilpailunjärjestäjän velvoitteet

Kilpailunjärjestäjällä on velvollisuus tarjota sääntöjen mukaiset puitteet mahdollista dopingtestausta varten. Huomioon otettavia seikkoja ovat muun muassa asianmukaiset testitilat sekä saattajien riittävä määrä. Ajantasaiset vaatimukset löytyvät SUEK:n sivuilta.

8.4 Liiton velvoitteet

Liitto on velvoitettu yhteistyöhön SUEK:n kanssa testauspoolin luomisessa, ylläpitämisessä ja urheilijoiden tiedottamisessa sekä toimittamaan tiedot liiton valmennusryhmien urheilijoista, leirityksestä, kilpailuista ja muista yhteisistä toiminnoista. Liitolla on myös velvollisuus tiedottaa kilpailunjärjestäjiä testauskäytännöistä. Liiton tulee järjestää antidopingkoulutusta urheilijoille, sekä olla tietoinen ja jakaa tietoa erivapauskäytännöistä.

9. DOPINGRIKKEET JA SEURAAMUSKÄYTÄNTÖ

Kun urheilija syyllistyy dopingrikkomukseen, häntä voidaan rangaista siitä Suomen antidopingsäännösten mukaisella seuraamuksella. Ohessa on tiivistetysti koottu tietoa dopingrikkomuksista ja rangaistuksista. Tarkemmin aiheesta löytyä tietoa Suomen Antidopingsäännöstöstä (kohdat 2 ja 10).

9.1 Dopingrikkomukset

Suomen antidopingsäännösten 2. luvun mukaan dopingrikkomuksia ovat:

1. Urheilijalta otetussa näytteessä on kiellettyä ainetta, sen aineenvaihduntatuotetta tai merkkiainetta
2. Kielletyn aineen tai menetelmän käyttö tai käytön yritys
3. Dopingtestin välttely, dopingtestistä kieltäytyminen tai näytteen antamatta jättäminen
4. Olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti
5. Dopingvalvonnan manipulointi tai manipuloinnin yritys
6. Kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän hallussapito
7. Minkä tahansa kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän levittäminen tai levittämisen yritys
8. Minkä tahansa kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän luovuttaminen tai luovuttamisen yritys urheilijalle kilpailun aikana, tai kilpailun ulkopuolella minkä tahansa kilpailun ulkopuolella kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän luovuttaminen tai luovuttamisen yritys urheilijalle
9. Osasyllisyys (rohkaiseminen, yllyttäminen, auttaminen, edistäminen, peittäminen tai muunlainen tahallinen osallisuus dopingrikkomukseen sekä tällaisen yritys)
10. Kielletty yhteistoiminta

9.2 Seuraamukset

Suomen antidopingsäännösten 10. luvun mukaan dopingrikkomuksesta tai sen yrityksestä voi olla seuraamuksena kilpailutuloksen hylkääminen, urheilun toimintakielto tai varoitus. Yksilölajin kilpailussa tapahtunut dopingrikkomus johtaa kyseisen kilpailun tuloksen hylkäämiseen mukaan lukien mitalien, pisteiden ja palkintojen menettäminen. Rikkomuksen vakavuudesta riippuen myös urheilutapahtuman muita tuloksia voidaan hylätä. Tulosten hylkääminen koskee kaikkia positiivisen näytteen antamisen jälkeen tehtyjä kilpailusuorituksia.

Lievennyksiä seuraamuksiin on mahdollista saada mm. mikäli urheilija tai muu henkilö voi osoittaa, ettei hänen toiminnassaan ollut merkittävää tuottamusta tai laiminlyöntiä, huomattavalla myötävaikuttamisella toisen henkilön dopingrikkomuksen selvittämisessä tai tunnustamalla dopingin käyttö vapaaehtoisesti ilman muuta näyttöä rikkeestä. Huomioitava kuitenkin merkittävän tuottamuksen tai laiminlyönnin osalta, että urheilija on aina itse vastuussa ravintolisien ym. tuotteiden mahdollisesti aiheuttamasta positiivisesta testituloksesta.

Lisäksi SAHL sisällyttää urheilijoiden valmentautumissopimukseen pykälän, jossa dopingrikkeeseen syylistynyt urheilija on veloitettu palauttamaan SAHL:lle kaikki SAHL:lta saamansa taloudellinen ja välineellinen hyöty kuluneen sopimuskauden ajalta, sekä maksamaan sopimussakkoa.

10. ERIVAPAUDET

Mikäli urheilijan sairauden hoito vaatii jonkin urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käyttöä, hoidolle voidaan hakea määräaikaista erivapautta, joka voi tehdä mahdolliseksi kielletyn aineen tai menetelmän käytön hoidollisiin tarkoituksiin. Urheilijan tulee lääkäriä käydessään mainita kuuluvansa dopingvalvonnan piiriin jotta lääkitys voidaan alusta alkaen suunnitella oikeanlaiseksi.

Kansainvälisen tason urheilijoiden ja kansainvälisiin kilpailuihin osallistumassa olevien urheilijoiden tulee aina hakea kansallisen antidopingorganisaation myöntämälle erivapaudelle kansainvälisen lajiliiton IBU:n tunnustus **etukäteen**.

Kansallisen tason ampumahiihtäjien, jotka kuuluvat SUEK:n tasomäärittelyn piiriin (Yleisen sarjan ja nuorten yli 15-vuotiaiden SM-kilpailuihin osallistuvat ampumahiihtäjät) tulee hakea erivapautta **etukäteen** ennen kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käytön aloittamista **SUEK:n erivapauslautakunnalta**. SUEK:n erivapauspäätös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa.

SUEK:n lajikohtaisen tasomäärittelyn ulkopuolelle jääviltä urheilijoilta ei edellytetä etukäteistä erivapaudenhakua. He hakevat erivapautta vasta takautuvasti (mahdollisen dopingtestin jälkeen) sen osoittamiseksi, että urheilussa kielletyn lääkityksen käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet.

Lisätietoja erivapauksista on saatavilla Ampumahiihtoliiton lääkäriltä. Voit tarkistaa ajantasaiset tiedot erivapauksista myös osoitteesta <https://www.suek.fi/erivapaus-urheilijan-laakityksessa>

11. MENETTELYTAPAOHJE DOPINGRIKKOMUSEPÄILYSSÄ

Urheilijan, urheilijan tukihenkilön tai toimihenkilön havaitessa mahdollisia dopingrikkomuksia, tulee tästä aina ilmoittaa eteenpäin. Ilmoituksen voi tehdä valmentajalle tai liiton toimihenkilöille, joilla on velvollisuus viedä asia eteenpäin. Ilmoituksen voi tehdä myös suoraan SUEK:n ILMO-palvelussa, jossa ilmoituksen voi halutessaan tehdä nimettömänä.

12. SAHL:N TOIMINTA JA VIESTINTÄ POIKKEUSTILANTEESSA

Tarve poikkeustilanteen viestintään voi syntyä SAHL:ssa mahdollisen dopingrikkomuksen myötä, kun tapahtuma herättää poikkeuksellisen suuren median kiinnostuksen. Ohessa on esitetty viestintäsuunnitelma mahdollisen positiivisen dopingrikkeen tilanteessa. Kyseinen malli sopii myös muuhun kriisitiedottamiseen.

1. SUEK ilmoittaa positiivisesta A-näytteestä SAHL:lle. Epäillyt rikkomukset käsittelee SUEKin nimeämä Valvontalautakunta, joka päättää onko menettelyä tai toimintaa pidettävä dopingrikkomuksena ja antaa lausunnon SAHL:lle säännösten perusteella määrättävästä seuraamuksesta. Tämän jälkeen lopullinen päätös- ja tiedotusvastuu siirtyy SAHL:lle.
2. Asiasta tiedon saanut SAHL:n henkilö (toiminnanjohtaja/toimistonhoitaja) informoi välittömästi SAHL:n hallituksen puheenjohtajaa, päävalmentajaa, valmennusvaliokunnan puheenjohtajaa ja SAHL:n markkinointi- ja viestintävaliokunnan puheenjohtajaa (sekä toiminnanjohtajaa). Liitto tekee tiivistä yhteistyötä SUEKin kanssa, ja tekee Valvontalautakunnan lausunnon pohjalta päätöksen rikkomuksen seuraamuksesta. Edellä mainitut henkilöt muodostavat johtoryhmän, joka päättää asian tiedottamisen ajankohdasta sekä muista yksityiskohdista.
3. Johtoryhmä informoi asiasta asianosaisia: urheilija, valmentajat, lääkärit jne. Asianosaiset veloitetaan saapumaan tiedotustilaisuuteen, mikäli sellainen järjestetään. Johtoryhmä sopii myös tiedottamisen tavoista ja aikataulusta. Johtoryhmä päättää kuka/ketkä kommentoivat asiaa liiton nimissä.
4. Tapauksesta informoidaan välittömästi, kuitenkin viimeistään ennen mahdollista lehdistötilaisuutta, SAHL:n koko hallitusta sekä muuta henkilöstöä. Samalla kerrotaan tiedottamisen aikataulu ja pelisäännöt.
5. Medialle kerrotaan tapauksesta mahdollisimman nopeasti liiton seuraamuksesta tekemän päätöksen jälkeen. Ensimmäinen lyhyt tiedote välitetään Suomen Tietotoimiston kautta ja samalla tiedotteeseen lisätään kutsu (STT:n kautta) mahdollisesta yksityiskohtaisemmasta tiedotustilaisuudesta (tarkka aika ja paikka) jos sellainen järjestetään. Tiedote välitetään STT:n jälkeen myös liiton oman toimittaja-/medialistan mukaan.
6. Jos tiedotustilaisuus pidetään, se pyritään järjestämään mahdollisimman nopeasti, viimeistään vuorokauden kuluttua ensimmäisestä tiedonsaannista sekä vähintään muutaman tunnin varoitusajalla ensimmäisen tiedotteen lähettämisestä. Tiedotteen ja tiedotustilaisuuden välisenä aikana asian kommentointi rajataan SAHL:n puheenjohtajalle tai johtoryhmän erikseen nimeämälle henkilölle (ks. kohta 3).
7. Tiedotustilaisuuteen pyritään saamaan asianosaisten ja liiton johdon lisäksi myös SUEK:n asiantuntija.
8. Tiedotustilaisuudessa jaetaan virallinen tiedote. Lisäksi valmistellaan tausta-aineistoksi tietoa SAHL:n testausmääristä jne. Asianosaiset, SUEK:n asiantuntija sekä SAHL:n johto vastaavat toimittajien kysymyksiin. Tiedotustilaisuuden päätyttyä asiaa kommentoi tarvittaessa vain liiton johto.
9. Tapauksesta puhutaan oikein nimin kiertoilmaisuja välttäen, täsmällisesti sekä totuudenmukaisesti. Asian tiedottamisen yhteydessä pyritään joustavuuteen median suuntaan. Tarvittaessa lehdistötilaisuudessa järjestetään tulkkaus. Virallinen tiedote käännetään mahdollisimman nopeasti myös englanniksi, jotta se voidaan jakaa tarvittaessa kansainväliselle medialle. Tiedotuksen muotoilussa ja tilaisuuden järjestelyissä hyödynnetään tarvittaessa SUEK:n ammattitaitoa.

12. ANTIDOPING-INFOA

Suomen Urheilun Eettinen Keskus ry:ltä voi tilata erilaista antidopingmateriaalia (mm. Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa – pikaopas) tai voit tiedustella epäselvissä tilanteissa mm. lääkaineista tai muusta antidopingiin liittyvästä asiasta (sähköposti info@suek.fi; puh. 09-3481 2020). Liiton jäseniä kehoitetaan ottamaan aktiivisesti osaa SUEKin tilaisuuksiin. Myös kilpailunjärjestäjät voivat liiton kautta tilata SUEKin esittelypisteen tapahtumaansa.

Internetistä löytyy antidopingiin sekä urheilussa kiellettyihin lääkeaineisiin ja menetelmiin liittyvää tietoa mm:

SUEK – Suomen Urheilun Eettinen Keskus ry

Valimotie 10, 00380 Helsinki, puh. (09) 3481 2020

www.suek.fi

- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa (viimeisin päivitetty versio)
- Erkka -erivapauskone, joka auttaa erivapausasioiden kanssa
- Suomen antidopingsäännöstö
- Koulutusmateriaalia eri kohderyhmille

IOC – International Olympic Committee

www.olympic.org/ioc

WADA – World Anti-Doping Agency

www.wada-ama.org

- Kansainvälinen kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelo
- Kansainvälinen testaus- ja tutkintastandardi
- Kansainvälinen erivapausstandardi
- Maailman antidopingsäännöstö

IBU – International Biathlon Union

Peregrinstrasse 14, 5020 Salzburg, Austria, puh. +43 662 855 050

www.biathlonworld.com

- Kansainvälisen ampumahiihtoliiton lajisäännöt

Suomen Olympiakomitea

Valimotie 10, 00380 Helsinki, puh. (09) 348 121

www.olympiakomitea.fi

Suomen Paralympiakomitea

Valimotie 10, 00380 Helsinki, puh. +358 40 823 1232

www.paralympia.fi

Urheilun oikeusturvalautakunta

Valimotie 10, 00380 Helsinki

<http://www.oikeusturvalautakunta.fi/>

Urheilun Kansainvälinen vetoomustuomioistuin CAS

Avenue de Beaumont 2, CH-1012 Lausanne, puh. +41 (21) 613 5000

<http://www.tas-cas.org/en/index.html>

info@tas-cas.org